

**Uunga siunnersuut: Kommunini suliaasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerata
allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx,xxx 2016-imeersoq**

pillugu

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Suliaqarnermi Inatsisinut Ataatsimiititaliap uku inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimanggiu Bianco, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit

Ulloq 24. oktober 2016 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip tunuliaqtaa

Maannakkut Qaasuitsup Kommuniani innuttaasut taasitinneqarneranni amerlanerussuteqarluartut kommunip kommuninut marlunnut imaluunniit arlalinnut avinneqarnissaa kissaatigalugu ersersippaat. Naalakkersuisut isumaqarmata avitsinerup kingunissai pillugit taasititsineq sioqqullugu naammattumik qulaajaasoqarsimangitsaq, kinguneratigut kommunimik avitsinerup allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunissai pillugit siunnersortit nalunaarusaannik marlunnik suliaqartoqarpoq.

Malittuanik Qaasuitsup Kommuniani kommunalbestyrelsi tamakkiisumik isumaqatigiissutigisaminik, maannakkut kommuniusup kommuninut marlunnut namminersortunut avinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisunut inassuteqarpoq. Qaasuitsup Kommuniani kommunalbestyrelsip aalajangiussaa pillugu saaffiginnissut Naalakkersuisut ulloq 1. juli 2016 tiguaat.

2. Siunnersuutip imarisai

Siunnersuummik inassutigineqarpoq Qaasuitsup Kommunian 1. januar 2018 aallartiffigalugu kommuninut marlunnut avinneqassasoq. Kommunemi siullermeersapput kommuniusimasut maannakkut atuukkunnaarsimasut: Qaanaaq Kommune, Upernavik Kommune, Ummannaq Kommune kiisalu Ilulissat Kommune. Kommunit aappaanniissallutik kommuniusimasut maannakkut atuukkunnaarsimasut ukuusut: Qeqertarsuaq Kommune, Qasigiannugit Kommune, Aasiaat Kommune kiisalu Kangaatsiaq Kommune.

Avitsinerup aningaasaqarnikkut kingunissai eqqarsaatigalugit siunnersuummi erserpoq avitsinermut aningaasartuutit Qaasuitsup Kommuniata maannakkut missingersuutaasa iluini ingerlanneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqartoq. Tassa aningaasartuutit, kommunit akornanni nalimmassaaqqinnikkut imaluunniit Naalakkersuisunit tapiissuteqarnikkut akilerneqaratik, kommuninilli namminernit akilerneqassapput.

Siunnersuut tamatuma saniatigut, kommunitoqqamiit kommuninut nutaanut ikaarsaarnissamut, kommunalbestyrelsissat qanoq ilaasortaartiginissaannut kiisalu avitsinermut atatillugu pissutsit allat pillugit, malittarisassiorpoq.

3. Siunnersuutip siullermeerutaasumik suliarineqarnera

Siunnersuummik siullermeerrinnermi avitsinissamik kissaatigarnermut siamasissumik tapersiisoqarpoq. Tamatumali qanoq iliorluni pinissaa pillugu assigiinngitsunik isummertoqarpoq.

Siullertut Qaasuitsup Kommuniani innuttaasunit kissaatigalugu saqqummiunneqarsimasumut qisuariartoqartariaqarnera pillugu oqaaseqartoqarpoq, taamaattorli nuna tamakkerlugu misissueqqissaarnissamut suliaq ilanngunneqartariaqartoq, tamanna aamma siunissamut isigisumik attanneqarsinnaasumik ataqatigiissaagaaneq isumannaarniarlugu.

Aappaattut avitsinissaq eqqarsaatigalugu – tassani aamma marlunnut imaluunniit pingasunut avinneqarsinnaaneq pillugu isummat assigiinngisitaarput.

Avitsinerup aningaasaqarnikkut kingunissai eqqarsaatigalugit, illuatungaatigut aningaasartuutit kommunimit namminernit akilerneqarnissaat pissusissamisoorsinnaasooq oqaatigineqarpoq, aappaatigullu kommunimi innuttaasut kiffartuunneqarnerannut sunniutaasinnaasut pillugit isumakulunnartoqartitsisoqarpoq, tamannalu tunngavigalugu tamatuma qanoq iluarsivigineqarnissaa pillugu isumaqatigiinniuteqarnissaaq pisariaqarpoq.

4. Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu Atassummit Partii Naleqqamillu aallartitanik qaaqqusivoq, ataatsimiinnermi partiit taakku inatsisissatut siunnersuummut tassunga tunngatillugu isummiussaat itisiliivigitinniarlugit

eqqartorniarlugillu. Partiit taakku marluk Inatsisinut Ataatsimiititaliamut ilaasortaatitaqanngillat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap suliniutaanik siunertaavoq, Inatsisartuni partiit tamarmik siunnersuut pillugu itinerusumik oqalliseqataanissaannik isumannaarinninnissaq.

5. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatai:

Inatsisinut atuuttunut aporaanneq pillugu

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 1, aalajangersakkanut atuutereersunut akerliussammat, tassani aamma Kommunini suliaasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersup § 1-ianut, Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. november 2010-meersup § 3-anut, kiisalu Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuinut kommuneqarfinnullu aggorneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 5. december 2008-meersumut. Peqatigisaanik ilimagineqarpoq kommunit maannakkut aggornilerneqarnerat aallaavigalugu nalunaarutinut ileqqoreqqusanullu atuutsinneqalersimasunut kinguneqartitsissasoq, tamanna naak siunnersuut tamakku pillugit isummersunngitsoq.

Ilimagineqarpoq siunnersuutip akuersissutigineqareernerani inatsisissatut siunnersuutip UKA2017-imi saqqummiunneqartussap piareersarneqarnerani pissutsit taakku iliuuseqarfiginiarneqarneri siunertaasoq, siunnersuummili saqqummiunneqartumi ingerlatap immikkoortua taanna pillugu nassuiaasoqanngimmat, akerliliinerup taassuma uparuarnissaanut ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsorivoq.

Inatsisissatut siunnersuummik UKA2017-imi saqqummiussinissaq pillugu

§ 11, imm. 2-mut tunngatillugu inatsisip oqaasertaani erserpoq, ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat kommunip nutaap qanoq ateqarnissaanik sumillu ilisarnaateqarnissaanik kissaatitik kingusinnerpaamik ulloq 1. august 2017 aalajangiiffigissagaat. Aalajangersakkamut nassuiaatini erserpoq inatsisissatut siunnersuutip 2017-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartunit suliarineqarsinnaanissaanik pilersaaruteqarluni killiliussaq aalajangiunneqarsimasoq. Tassunga atatillugu maluginiarneqarpoq piffissamut killiliussaq taanna attaneqarniarpat, UKA2017-imut inatsisissatut siunnersuutaasinnaasumik piffissaq eqqorlugu tunniussisinnaanissaq ajornakusuussasoq.

Avitsinermut aningaasartuutaasut pillugit

Nassuiaatini nalinginnaasuni “aningaasaqarneq, missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuisarnerlu” ataani imatut allassimasoqarpoq:

”Qaasuitsup Kommunanut tapiissutigineqartartut naligiissarinernullu aaqqissuussinerit aqqutigalugit aningaasat pissarsiarineqartartut iluani missingersuusiortoqarnissaa aallaavigineqarpoq, taamaasiornikkut missingersuutit

"nutaat" marluusut kommuninut allanut nunatta karsianullu ajortumik kinguneqartussanngorlugit suliarineqaqqunagit."

§ 14, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi ima allassimasoqarpoq:

*"§ 14. Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat ingerlatsineranni aningaasartuutit Qaasuitsup Kommunanit akilerneqassapput.
Imm. 2. Tapiissutinik naatsorsuisarneq aningaasartuuteqarnerlu pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusumik maleruagassiorsinnaapput."*

Paragraffimut nassuiaatini ima allassimasoqarpoq:

" Imm. 1-imit.

Aalajangersakkami ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap ingerlatsinermi aningaasartuutaat malittarisassiorneqarput. Siunnersuutigineqarpoq ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat ataasiakkaat ingerlatsinermi aningaasartuutaat Qaasuitsup Kommunanit akilerneqassasut. Ingerlatsinermut aningaasartuutit tassaasinnaapput ataatsimiinnernut aningaasartuutit, angalanermut aningaasartuutit, kommunit nutaat pilersinnerannut atatillugu siunnersortit avataaneersut ikiuunnerannut aningaasartuutit il.il.

Imm. 2-mut

Tassunga tunngatillugu siunnersuutigineqarportaaq ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat ingerlatsinermut aningaasartuutissaasa Qaasuitsup Kommunanillu akilerneqartussat Naalakkersuisunit nalunaarummik suliaqartoqarneratigut tapiissutit annertussusissaasa naatsorsorneqartarnissaat aningaasartuuteqarsinnaanerlu eqqarsaatigalugit Naalakkersuisunit maleruagassiornikkut aalajangersarneqarsinnaassasut."

Taanna pillugu siunnersuutip oqaasertalerneqarnera erseqqilluinnarpoq: tassa aningaasartuutit kommunimit namminermit akilerneqassapput.

Ataatsimiititaliali uparuassallugu tunngavissaqartippaa aningaasartuuteqarnerulersitsisut taakku kingunerisassa, tassani aamma innuttaasut kiffartuunneqarnerisa ajorseriaateqarnera, akileraarutit qaffariaateqarsinnaanerat avinngarusimasunilu sulisussanik piginnaasalinnik qammaaniarnikkut ajornartorsiutaareersup ajorseriaqqinnissaa, avitsinissaq pillugu taasititsinerup aaqqissuunneqarnerani innuttaasunit ataasiakkaanit ilisimaneqarsimagunangillat. Tamanna ingammik taasititsinerup ingerlanneqarneranni avitsinermi pisinnaasumi aningaasaqarnikkut kingunissat pillugit nalunaarusiap saqqummiunneqarsimanginnera qiviaraanni. Taamaammat ataatsimiititaliap apeqqutigissallugu tunngavissaqartippaa kingunerisassat taakku taasititsineq sioqqullugu

tamanit ilisimaneqarsimagaluarpata, taava taasititsinerup inerner aamma taamak isikkoqarsimassagaluarnerluni.

Kommunit marlunnu arlaqarnerusunulluunniit avitsineq pillugu

Ataatsimiititaliap oqaatigisassaqqitsippaa piffissami taasititsiffiusumi tigussaasumik avitsinissaq pillugu siunnersuummik peqarsimanngimmat, innuttaasullu taasisimasut taamaalillutik qanoq avitsisoqarnissaanut assigiinngitsunik isumaqarsimasinnaasut.

Siunnersuut saqqummiunneqartoq BDO-mit nalunaarusiami kisitsisit tunngavigalugit suliaavoq iluarseeriutaalluni, Naalackersuisullu isumaat malillugu kommunit nutaat aalajangersimasumik angissuseqarnissaannik isumannaarinissamat, sulinissamullu aningaasaqarnikkut toqqammaveqarnissap isumannaarneqarnissaanut iluarsisutaassalluni.

Taamatut oqartoqareernermi, imaattariaqanngilaq tamatuma avitsinissamat ajornartorsiutaasunut pissusissamisoortumik iluarsisutaaneranut innuttaasut ataasiakkaat isumaqataasut. Taamaattoqarsimappat innuttaasut, naak avitsineq pereeraluartoq, sulii naammagisimaarinngissinnaapput, isumaqarlutik avitsineq allatut periuseqarluni pisimasariaqaraluartoq.

Naatsorsuutiniq tunniussinissamat piffissaliussaq pillugu

§ 16, imm. 2-mi erserpoq Ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliat naatsorsuutaat kingusinnerpaamik 1. juni 2018 kukkunersiuisumut tunniunneqareersimasussaasut. Taamaalilluni pissutsit piviusut malillugit tamatuma nassatarissavaa inaarutaasumik naatsorsuutit aatsaat septembarimi piariissammata, tassa ukiup naatsorsuuteqarfiusup naammassinera qaammatinik qulingiluanik kingoqqullugu. Piffissamik killiliinerup taassuma siuartinneqarnissaa ataatsimiititaliap isumatasaarnertut isigaa.

Isertitassat akiligassallu agguataarneqarnissaat pillugu

§ 19, imm. 3-mi erserpoq, Qaasuitsup Kommuniani isertitassat akiligassallu agguarnissaat tassunga ilanngullugu aaqqiagiinngissutiniq aaqqiissutaasartussat pillugit Naalackersuisut immikkut maleruagassaliorsinnaapput. Aalajangersakkamat nassuiaatini imatut allassimasoqarpoq:

”Kommunit nutaat taakku marluk akornanni Qaasuitsup Kommuniani pigisanik nalilinnik akiitsunillu agguaneq kiisalu pigisanik nalilinnik akiitsunillu naatsorsuineq pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiornissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Pigisat nalillit akiitsullu assigiimmik agguanniarnaqartarnissaat anguniartariaqarpoq taamaalilluni kommunit nutaat aappaa pilliutigalugu aappaa iluaquserneqassanngimmat. Kiisalu Naalackersuisut aaqqiagiinnginnernut aaqqiissutissat pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasinnaassapput.”

Naapertuuttumik agguataarinerup qanoq isumaqarnera paatsoornarsinnaavoq, nassuiaatillu qanoq paasinninnissamut tapiutaanissamut amigarlutik. Assersuutigalugu kommunit taakku marluk amerlaqatigiinnik aputaajaatitaarnissaat isumaava? Imaluunniit illoqarfiit qassiuneri isumaliutigineqassava, innuttaasut qassiunerat innuttaasullu katitigaanerat? Illuutit pillugit aningaasaqarnikkut naatsorsuinermi assersuutigalugu illuutit qanoq pisoqalisimatigineri aserfallatsaalineqarnerilu isumaliutigineqassappat? Ataatsimiititaliaq tamanna tunngavigalugu naapertuuttumik agguaaasinermut tunngavilersuutit pillugit nassuiaammik naammaginartumik amigaateqarpoq, tassani aamma oqimaalutaanerme suut pingaartinneqarneri pillugu.

Allagaatinik takunnissinnaatitaaneramik qinnuteqaatinik itigartitsineq pillugu

§ 21, eqqarsaatigalugu, tamatuma nassataraa oqaasertaliussami “suliffiup iluani” atuuffiata annertuusineqarnera. Nassuiaatini erserpoq tamatuminnga siunertaasoq allagaatinik taakkuninnga takunnissinnaatitaanermit innuttaasunut mattussinissaq. Tamatuma nassataraa innuttaasut allagaatinik takunnissinnaatitaanerannik killilersuineq. Aallaaviuvoq oqartussaaffiit marluk akornanni allagaatinik agguaaqqatigiinneq allagaatinik takunnissinnaatitaanermit malittarisassat iluanniimmat, tamanna allagaatit taakkuluunniit ilaat, imarisaasa suuneri apeqqutaalluni, tunniunneqarsinnaaneri ajornanngippata.

Suliffiup iluani allagaatit ilaatinneqannginnerannik siunertaavoq, nammineq ilumi aalajangiinermermi sulinerup illersorneqarnissaa. Siunertap taassuma, oqartussaaffiit marluk akornanni allagaatinik agguaaqqatigiinnermit atuuttoq assigalugu, atuutitsinermit ataatsimiititaliaq isumaqataanngilaq.

6. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut Inuit Ataqatigiinneersullu isumaqarput Qaasuitsup Kommunia kommuninut marlunnut avinneqartariaqartoq, taamaaliornermilu aningaasartorneruutigisat kommuninngortunit marlunnit taakkunanga kiisalu inuiaqatigiinnit ataatsimut naligiimmik avinneqartariaqartut.

Ataatsimiititaliap atatillugu kaammattuutigissavaa, Naalakkersuisut siunnersuummik pingajussaaneerinnineq sioqqullugu, Qaasuitsup Kommunia kommuninut marlunnut, innuttaqassutsikkut aningaasaqassutsikkullu sapinngisamik naligiimmik inissisimasunut avinneqarsinnaaneranut periarfissat pillugit nassuiaateqassasut, tassani aamma akileraarutitigut inissisimanikkut, tamannalu innuttaasut atugarissaarnerannik ajornerulersinngitsumik. Ataatsimiititaliap tassani aamma nassuiaatigineqarnissaa kissaatigaa, kommuni imatut avinneqassappat naligiinnerusumik agguataarisooqarsinnaanersoq, tassa kommuni siullertut; Qaanaap kommunerisimasaa, Upernaviup kommunerisimasaa, Ummannap kommunerisimasaa kiisalu Ilulissat kommunerisimasaa, kommunillu aappaatut; Qeqertarsuup Kommuneriisimasaa, Qasigianniguit Kommuneriisimasaa, Aasiaat Kommuneriisimasaa kiisalu Kangaatsiaq Kommuneriisimasaa.

Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq tamatuma saniatigut kaammattuivoq, Naalakkersuisut siunissami qanittumi kommunit iluarsartuuteqqinnerat nalilersoqqissagaa (kommunit kattussuutsinneqarnerat): sut iluatsippat, suullu iluatsippallaanngillat? Allanguisoqartariaqarpa? Nalilersuineq taamaattoq, attaveqatigiinnermik nutarterinerup atuutsinneqarneranut siunertanullu tassunga tunuliaqutaasunut toqqammavissaavoq pisariaqartoq, atatillugulu ukiuni aggersuni kommuninik avitseqqinnissamik kissaateqartoqarnissaa pinaveersaarniaraanni pisariaqartutut isigineqartariaqartoq.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut aamma Inuit Ataqtigiinneersut taamatut oqaaseqarlutik siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatineersut siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa inassutigaa.

Demokraatit inassuteqaatiminnut ilanngullugu imatut oqaaseqarput:

”Qaasuitsup Kommunianik avitsiniarluni aalajangerneq aalajangerneruvoq annertoorujussuarmik sunniuteqartussa. Aalajangerneq Qaasuitsup Kommuniani innuttaasunut (taamatullu nunami tamarmi innuttaasunut) ukiorpasuarini kinguneqartitsisussa. Demokraatit kaammattuutigaat aalajangernerup tuaviuunneqannginnissaa. Kommuninut qinersinissaq aggersoq (tamatumuunakkut paasissutissiivigineqarsimalluni) Qaasuitsup Kommuniani nutaamik taasititsinermut atorluarneqarli, tamatumalu kingorna innuttaasut kissaataasa qanoq pitsaanerpaamik piviusunnigortinnissaannut isummerluta. Tuaviuussamik maannakkorpiaq aalajangerneq isumaliutigilluagaanngilaq innuttaasunillu kingunerinik atugaqalersussanut ataqqinninnerunani.

Qaasuitsup Kommuniata avinneqarnissaanut Demokraatit isumaqataasinnaapput, tamannali aatsaat piunasaqaatit uku naammassineqarpata:

Siullertut koomunimi innuttaasut tamakkiisumik paasissutissinneqarsimallutik avitsinissaq pillugu isummernissaminnut periarfissinneqassapput. Kommunimi taasititsisoqarsimavoq avitsinerup kingunerisassai pillugit paasissutissanik innuttaasut saqqummiussivigineqarsimannigitsut. Inaarutaasumik isumminnginnermi kingunissat taakku pillugit ilisimatinnegarnissamik innuttaasut pisinnaatitaaffeqarput.

Aappaatut avitsineq kommuninut allanut aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq.”

11. november 2016

UKA2016/117

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqaateqarluni inatsisissatut siunnersuut
aappassaanniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraatit

Debora Kleist
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit